

*Информационен център
Европа Директно - Пловдив*

ИНИЦИАТИВИ ЗА МЛАДИТЕ ХОРА

Конкретните цели за Европа ще бъдат постигнати през следващото десетилетие с успехи в области като младежката заетост, образованието и иновациите с активното участие на младите хора.

Пловдив, 2017

Център „Образование за демокрация”

Проектът се осъществява от Център „Образование за демокрация“ с финансовата подкрепа на Европейския съюз.

Тази информационна брошура се разпространява безплатна.

Europe Direct е услуга, предназначена да Ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00 800, или могат да таксуват тези обаждания.

Информацията и мненията, отразени в справочника, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз.

Въведение:

Във века на технологичния възход, миграцията и стремежа към свободни и демократични общества Европейският съюз играе основна роля в решаването на множество проблеми, породени от естеството на времето, в което живеем.

През последните 10 години все повече внимание се обръща на младежта и възможностите на работоспособната част от населението на държавите членки на Европейския съюз.

За да се изпълнят целите, които си поставят от непрестанно развиващите се страни членки, е нужно да се достигнат стабилен икономически растеж и социален просперитет. Основните субекти, отговорни за осигуряването им, са образованите млади хора, които са в началото на кариерния си път и личностното си развитие.

Главни цели на Европейския съюз през 2017 година са намаляването на младежката безработица и осигуряването на качествено образование и добри трудови условия. Факт е, че заедно с високата безработица на младежите се появяват трудности със запълване на работните места. Възникват и несъответствия на трудовия пазар поради липсата на подходящи умения у младежите, развита географска мобилност и достатъчно заплащане.

През 2010 година е приета стратегията „Европа 2020“, която представлява десетгодишната програма на Европейския съюз за растеж и заетост в обособените европейски региони.

Основните 5 цели на стратегията „Европа 2020“ до 2020 година са:

- трудова заетост;
- научноизследователска и развойна дейност;
- изменение на климата и устойчивост на енергетиката;
- образование;
- борба с бедността и социалното изключване.

Във връзка с тази стратегия са създадени някои младежки програми, по които може да се вземе участие, и така да се допринесе за подобряването на икономическата ситуация в отделните страни членки на Европейския съюз.

Младежките програми на Европейския съюз, които са разгледани в тази информационна брошура, са в основата на дейността му, свързана с намаляване на безработицата и активното включване на младите хора в развиващата се демократична Европа.

„ИНИЦИАТИВА ЗА МЛАДЕЖТА“

През май 2016 година беше даден старт на европейската платформа срещу недеklarирания труд, чиято цел е да го превърне в деклариран. Платформата осигурява социална закрила на милиони хора в Европейския съюз, които понасят загуби заради рисковани трудови договорености, включително чрез зависими трудови правоотношения, прикрити като самостоятелна заетост.

През юни 2016 година Комисията даде началото на Нова европейска програма за умения с 10 действия, които да подобрят качеството на уменията и тяхната приложимост на пазара на труда.

Действията включват инициатива за подпомагане на нискоквалифицираните лица в зряла възраст да подобрят своята езикова и математическа грамотност и уменията си в областта на цифровите технологии и/или да завършат гимназиален етап на средното образование или негов еквивалент. За да се справи с младежката безработица, Европейският съюз продължи да подкрепя въвеждането на гаранцията за младежта в държавите членки. В представения през октомври доклад за напредъка в тази връзка беше описано как гаранцията за младежта от 2013 година, която получава подкрепа от Инициативата за младежка заетост, от Европейския социален фонд и от национално финансиране, е допринесла за положителна промяна на място.

Три години след началото през 2013 година броят на безработните младежи в Европейския съюз е намалял с 1,4 милиона души. Около 9 милиона млади хора са се възползвали от предложение за работа, стаж или чиракуване. Това е довело до смели структурни

реформи в много държави членки и е спомогнало за изграждането на партньорства между бизнеса и сектора на образованието. За да гарантира пълното и устойчиво прилагане на Гаранцията за младежта, Комисията предложи

инициативата за младежка заетост да продължи до 2020 година и да разполага с повече ресурси. Освен това в подкрепа на осъществяването в чужбина учене в процеса на работа Комисията обяви нова специализирана дългосрочна (6 — 12 месеца) схема за мобилност на чираци в рамките на съществуващата програма.

По-конкретно Комисията предлага 10 действия, по които да се работи през следващите две години. На някои от тях беше даден старт през юни 2016 година :

- **Гаранция за уменията**, която помага на лицата в зряла възраст с ограничени умения да придобият минимално ниво на езикова и математическа грамотност и умения в областта на цифровите технологии и да се доближат до придобиването на средно образование.
- Преразглеждане на **Европейската квалификационна рамка** за по-добро разбиране на квалификациите и по-добро използване на наличните умения на европейския пазар на труда.
- **„Коалиция за умения и работни места в областта на цифровите технологии“**, която събира заедно държавите членки и заинтересованите страни от сферите на образованието, заетостта и промишлеността с цел да се създаде голям резерв от таланти в областта на цифровите технологии и да се гарантира, че хората, както и работната

сила в Европа, имат подходящи умения в областта на цифровите технологии.

- **„Подробен план за действие за секторно сътрудничество във връзка с уменията“** за по-добро събиране на данни за нуждите от умения и преодоляване на недостига на умения в конкретни икономически сектори.

Реализацията на други действия, започнали да се изпълняват по-късно през годината, остава за 2017 година. Такива са :

- **„Инструмент за съставяне на профил на уменията за гражданите на трети държави“**, за да се подпомогне ранното идентифициране и съставяне на профил на уменията и квалификациите на търсещите убежище лица, бежанците и другите мигранти.

- Преразглеждане на **рамката Европас**, за да се предложат на хората по-добри и по-лесни за употреба инструменти, с които да представят своите умения и да получават полезна информация в реално време за търсените умения и тенденциите при уменията, която да им помогне в избора на кариера и обучение.

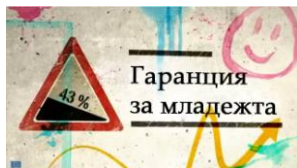
- **Превръщане на професионалното образование и обучение (ПОО) в първи избор**, като се обогатяват възможностите на учащите се в областта на ПОО да започнат обучение в процеса на работа и се насърчава по-голяма видимост на добрите резултати на пазара на труда на професионалното образование и обучение.

- Преразглеждане на **Препоръката относно ключовите компетентности**, за да се помогне на повече хора да придобият основния набор от умения, необходими, за да се работи и живее в 21^{-ви} век, със специален акцент върху насърчаването на предприемаческите и ориентираните към иновациите нагласи и умения.
-
- Инициатива за **проследяване на дипломираните висшисти** с оглед подобряване на информацията за тяхното развитие на пазара на труда.
  - Предложение за допълнителен анализ и обмен на най-добри практики за ефективни начини за решаване на проблема със загубата на ценни кадри от страната.

Допълнителна информация може да намерите на сайта на Европейската комисия „Образование и обучение“:
https://ec.europa.eu/education/node_bg

„ГАРАНЦИЯ ЗА МЛАДЕЖТА“

„Гаранцията за младежта“ е програма, приета от всички страни от ЕС, за да се гарантират усилията на техните правителства за намаляването на безработицата при младежите. Чрез нея се дава възможност на всички млади хора до 25-годишна възраст да получат:

- качествено предложение за работа;
- продължаващо обучение;
- възможност за чиракуване;
- стаж.

Целта е това да се случи в срок от четири месеца след като станат безработни или напуснат системата за формално образование.

Възможните услуги, от които може да се възползват младежите в зависимост от индивидуалния им профил, са:

- **Професионално ориентиране** – предоставяне на информация за избора на професия, квалификация, допълнителна квалификация или преквалификация;
- **Мотивационно обучение**, което ще бъде предоставяно, както в бюрата по труда, така и от външни лицензирани организации;
- **Обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности**, търсени на пазара на труда;

- Мерки за създаване на работни места чрез **финансови субсидии за работодателите**;
- **Стажантски програми** и мерки, насочени към младежи със средно или по-високо образование и с професионална квалификация;
- **Субсидиране на временна заетост**;
- Насърчаване на **териториалната мобилност** в страната при търсене и започване на работа;
- **Предоставяне на услуги** от мрежата на европейските служби за заетост (EURES);
- Подкрепа за **стартиране на собствен бизнес** от младите хора с високо образование и квалификация, които имат мотивация и бизнес идеи.

Допълнително информация можете да намерите в сайта на Европейската комисия:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=bg>

Звено за контакти в България:

Агенция по заетостта

Адрес: София 1000, бул. Дондуков №3

Телефон: +359 2 980 87 19

Факс: +359 2 986 78 02

E-mail: az@az.government.bg

Web: www.az.government.bg

„ИНИЦИАТИВА ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ“

Инициативата за младежка заетост е един от основните финансови ресурси на ЕС в подкрепа на изпълнението на схемите за Гаранцията за младежта.

Нейната цел е да бъдат подкрепени младите хора, живеещи в региони, в които младежката безработица през 2012 г. е надхвърляла 25 %.

Инициативата е насочена по-специално към младите хора, които не учат, не работят или не се обучават, включително дълготрайно безработни младежи или такива, които не са се регистрирали като търсещи работа.

Инициативата за младежка заетост е допълнение към други действия, предприети на национално равнище, по-специално действията, подпомагани по линия на Европейския социален фонд (ЕСФ), като целта е създаване или изпълнение на схеми за гаранция за младежта. Действията на ЕСФ не се ограничават до засегнатите лица, тъй като фондът помага за реформиране на институциите и услугите в сферата на заетостта, образованието и обучението.

Кой може да кандидатства:

Могат да се регистрират за участие всички завършили преди максимум 4 месеца или безработни лица до 25 години.

Необходимите документи за кандидатстване могат да се намерят на посочения адрес:

<https://www.az.government.bg/pages/ophrd-2014-2020-procedura-mladezhka-zaetost/>

Допълнително информация можете да намерите в сайта на Европейската комисия:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1176&langId=bg>

„ЕВРОПЕЙСКИ КОРПУС ЗА СОЛИДАРНОСТ“

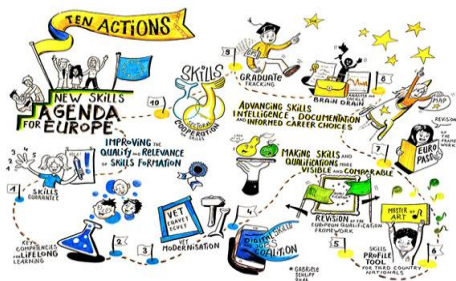

**ЕВРОПЕЙСКИ
КОРПУС ЗА
СОЛИДАРНОСТ**

Европейският корпус за солидарност е нова инициатива на Европейския съюз, която дава възможност на младите хора да извършват доброволческа дейност или да работят по проекти в своята страна или в чужбина, като принасят полза за общностите и хората в Европа.

Тези проекти ще се управляват от проверени организации, на които им е разрешено да ръководят проекти на Европейския корпус за солидарност.

Младите хора, които участват в Европейския корпус за солидарност, трябва да приемат неговите мисия и принципи и да се придържат към тях.

Мисия:

Европейският корпус за солидарност обединява младите хора с идеята да се изгради едно по-приобщаващо общество, като подкрепя хората в затруднено положение и търси отговор на предизвикателствата пред обществото. Той предлага на всички, които искат да помагат, да се учат и да се развиват, възможност да придобият вдъхновяващ и изпълнен с отговорност опит.

Какво точно включва той?

Младите хора ще имат възможност да участват в дейности и проекти от широко естество. Те могат да обхващат области като образование, здравеопазване, социално приобщаване и интеграция на пазара на труда, помощи за достъп до храни и други стоки, изграждане на подслон, изграждане, ремонт и управление на строителни обекти, приемане и интеграция на мигранти и бежанци, защита на околната среда и предотвратяване на природни бедствия.

Участието в корпуса ще бъде от полза не само за младите хора, но и за националните и местните органи, неправителствените

организации и предприятията в усилията им за справяне с различните предизвикателства и кризи. Участващите организации ще могат да се възползват от Европейския корпус за солидарност за благо на гражданите и на обществото като цяло.

Принципи:

Участниците в Европейския корпус за солидарност имат своите идеи, убеждения и очаквания. Участващите организации трябва да имат предвид това, тъй като те са отговорни за осигуряването на среда на уважение и доверие. Същевременно, участващите в инициативата организации посвещават много време, енергия и ресурси за постигане на високи резултати от дейността, поради това следва да се очаква, че участниците в Европейския корпус за солидарност показват сходно уважение към местните общности и към хората, които са пряко засегнати от тяхната дейност.

Кой може да кандидатства?

Могат да се регистрират за участие в Европейския корпус за солидарност лица на **17 години**, но не могат да започнат да работят по проект преди да навършат **18 години**. Трябва да приключат работата си по проект на Корпуса преди да навършат **31 години**.

Друго условие е да пребивават законно в или да са граждани на страна от Европейския съюз или на една от следните страни – Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Турция или бивша югославска република Македония.

Метод на кандидатстване:

При регистриране данните се съхраняват в базата данни на Европейския корпус за солидарност и организациите могат да търсят в нея хора за своите проекти. След това организациите канят избраните участници да се включат в тези проекти.

За да кандидатстване, трябва да се направи регистрация от официалния сайт на Корпуса :
https://europa.eu/youth/solidarity_bg

Звено за контакти в България:

Можете да се свържете с централната информационна служба Europe Direct на телефон **00 800 6 7 8 9 10 11** от всяка точка в ЕС или на **+32 (0)2 299 96 96**.

Ако желаете да се свържете чрез електронна поща, може да намерите адресите на най-близкия до Вас център на Европа Директно тук: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_bg

ЕРАЗЪМ+

Европейската програма за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“ стартира през 2014 година и е с период на действие до 2020 година. Тя се базира на интегриран подход, който гарантира ефективно взаимодействие между всички сектори в областта на образованието, обучението, младежта и спорта.

Програма "Еразъм+" подкрепя дейности в сферата на училищното образование, висшето образование, професионалното образование и обучение, образованието за възрастни, младежкия сектор.

Програмата има за цел да изгради стабилни партньорства между образованието и бизнеса за насърчаване на иновациите и конкурентоспособността, като същевременно насърчава заетостта със специален акцент върху борбата с младежката безработица.

Други основни приоритети са:

- Да се подобри равнището на ключовите компетентности и умения особено по отношение на тяхната адекватност на пазара на труда и приноса им за сплотено общество;
- На равнището на образователните и обучителни институции да се насърчи подобряването на качеството,

иновациите, високите постижения и интернационализацията;

- Да се насърчи развитието на европейското пространство за учене през целия живот и да се повиши информираността във връзка с това с цел да се допълнят реформите на политиките на национално равнище и да се подкрепи модернизацията на системите на образование и обучение;
- Да се засили международното измерение на образованието и обучението;
- Да се подобри преподаването и изучаването на езици и да се насърчава широкото езиково многообразие в Съюза и между културната осведоменост;
- Да се насърчат високите постижения в преподаването и научноизследователската дейност в областта на европейската интеграция чрез дейности по инициативата „Жан Моне“ по целия свят.

Кой може да кандидатства?

Програма "Еразъм" включва **три основни ключови дейности**, в които могат да се включат лица от различни групи.

За обучение по Еразъм + могат да се включат в първата ключова дейност „Образователна мобилност за граждани“ (КД 1)

Право на участие в Еразъм стажовете имат само студенти, граждани на България, други държави членки на Европейския съюз и партниращи страни, които учат в легитимни и акредитирани

висши училища. Задължително е университетът да притежава така наречената „Разширена Харта Еразъм“ и да е партньор на Еразъм Консорциум.

Студентите трябва да са записани в редовна, задочна или дистанционна форма на обучение и преминали поне първите два семестъра в системата за висше образование.

Първокурсниците магистри след успешно преминало обучение като бакалавър са също легитимни участници в Еразъм практиките, тъй като се приема, че те вече са преминали през два семестъра на обучение по време на бакалавърската степен.

За Еразъм + практики могат да се включат във втората ключова дейност „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“ (КД 2)

Студентите, които имат намерение да кандидатстват за тях, трябва да знаят много добре работния език на стажа. Този език се определя от работодателя, който проверява езиковите компетенции на студента по телефона или се прави предварителен тест преди кандидатстването по програмата.

Възможността за участие е еднократна – тоест студенти, които вече са се възползвали от тази възможност, автоматично губят правото си да кандидатстват отново. В същото време тези, които са

участвали с цел обучение по програма Еразъм, могат да кандидатстват отново за Еразъм практики.

Разбира се, те трябва да отговарят и на гореизброените три условия за участие в образователният аспект на европейската програма.

В третата ключова дейност „Подкрепа за реформиране на политиките“ (КД 3) участие могат да вземат професионалисти.

Вероятно една от най-големите промени в Еразъм+ са разширените възможности за сътрудничество между самите учебни заведения, учители и преподаватели. Това важи както за академични, така и за спортни проекти и културни проекти. Изискванията там са различни с оглед различните кандидати. В известен смисъл това направление на Еразъм + представлява продължение на Коменски и Грюндвиг от предходния програмен период.

Какво е YOUTHPASS ?

Ютпас е нов начин за участниците в Еразъм + да опишат дейностите, които са извършвали, и знанията, които са получили. Ютпас е за проекти, които са финансирани от Еразъм+, и той всъщност е потвърждение на участието ви и описание на дейността ви. Ютпас се издава индивидуално под формата на сертификат и потвърждава качествата Ви на практика.

Държави, които можете да посетите:

Белгия, България, Чешка република, Дания, Германия, Естония, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Хърватия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Унгария, Малта, Холандия, Австрия,

Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия, Швеция, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.

Един малко известен факт е, че програмата всъщност включва и държави извън Европейския съюз, макар да се финансира изцяло от страните членки. Към 2017 година по „Еразъм +“ участват общо 33 държави — 28-те държави в ЕС, както и Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Турция и Република Македония.

Звено за контакти в България:

„Център за развитие на човешките ресурси“

Адрес: 1000 София, ул. "Граф Игнатиев" 15, ет. 4

Тел. : +359 2 91 550 10

Електронна поща: hrdc@hrdc.bg

Web: <http://www.hrdc.bg>

Въведение	3-4
Инициатива за младежта.....	5-8
Гаранция за младежта	9-10
Инициатива за младежка заетост	11
Европейски корпус за солидарност	12-14
Еразъм+	15-19

Съкращения:

ЕС - Европейски съюз;

ЕСФ - Европейския социален фонд;

КД – Ключови дейности;